

IN DIT NUMMER:

Etty Hillesum	1
Bij het eerste nummer	1
Opening van het EHOC	2
Doelstellingen	2
EHOC Leden	3
Nieuwe Publicatie over Etty Hillesum	4

ETTY HILLESUM

Etty Hillesum werd geboren op 15 januari 1914 in Middelburg, Nederland. Na haar schooltijd in Deventer studeerde zij Rechten en Slavische talen in Amsterdam. Zij maakte er deel uit van linkse intellectuele kringen.

In de periode 1941-1943 schreef Etty Hillesum twaalf dagboekcahiers en talrijke brieven. Hierin lezen wij dat zij—liever dan onder te duiken voor de Duitse repressie—de realiteit van het kampeven aanging.

Op 5 juli 1943 werd zij definitief naar het doorgangskamp Westerbork overgeplaatst.

Op 30 november 1943 vond zij samen met talloze joodse lotgenoten de dood in Auschwitz.

De nagelaten dagboeken en brieven van Etty Hillesum (1914-1943), uitgegeven onder redactie van Prof. Dr. Klaas A. D. Smelik, hebben een bijzondere plaats in de Joods-Nederlandse getuigenis van de Sjoa. Ze bevatten niet alleen een beschrijving van het kamp Westerbork, maar zijn ook een neerslag van een belangrijke, helaas vroegtijdig afgebroken existentiële zoektocht op ethisch, filosofisch en literair vlak tijdens de Duitse bezetting.

Na haar dood hebben haar dagboeken wereldwijd de aandacht getrokken en lezers geïnspireerd.

BIJ HET EERSTE NUMMER

Hierbij presenteren wij het eerste nummer van het EHOC-bulletin. De bedoeling van dit bulletin is om actuele informatie te geven over de activiteiten van het Etty Hillesum Onderzoekscentrum van de Universiteit Gent, maar ook over het onderzoek naar Etty Hillesum wereldwijd. Wij nodigen onze lezers daarom uit om—als zij zelf activiteiten op dit gebied ondernemen—met ons contact op te nemen voor een eventuele vermelding in een volgend nummer. Een woord van dank aan de Universiteit Gent en aan de Etty Hillesum Stichting voor hun effectieve steun aan ons onderzoekscentrum. En nu—om Etty Hillesum zelf te citeren: "Vooruit dan maar!"

CITAAT

"De goederenwagens waren helemaal gesloten, hier en daar waren er planken uitgelaten en door de openingen staken handen, die zwaaiden, net als bij drenkelingen. De lucht is vol vogels en vlak voor onze ogen geschiedt een massamoord, het is zo onbegrijpelijk alles."

Brieven, 8 juni 1943

OPENING VAN HET EHOC

Op 13 juni 2006 werd aan de Universiteit Gent op Sint-Pietersplein 5 het Etty Hillesum Onderzoekscentrum (EHOC) opgericht en officieel geopend. Het Onderzoekscentrum coördineert en stimuleert onderzoek naar de oorlogsdagboeken en -brieven van Etty Hillesum (1914-1943). Hieraan participeren onderzoekers van verschillende disciplines, zowel binnen als buiten de Gentse universiteit, uit binnen- en buitenland. De opening van het centrum heeft deze onderzoekers op feestelijke wijze rondom haar persoon verenigd aan de hand van een lezing door directeur Klaas A.D. Smelik en een documentaire over haar leven en werk. Door centraliserend op te treden fungeert het Onderzoekscentrum als een contactforum, dat de studie naar de nagelaten geschriften van deze bijzondere auteur via website en digitaal archief wereldwijd zichtbaar maakt.

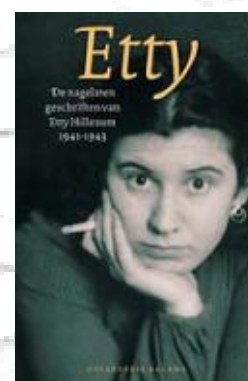
DOELSTELLINGEN

1. Het bieden van een **ontmoetingsplaats voor onderzoekers** van de nagelaten geschriften van Etty Hillesum in binnen- en buitenland.
2. **Archivering** van het wereldwijde onderzoek naar Etty Hillesum en bijhouden van de Etty Hillesum bibliografie.
3. Doen van eigen **onderzoek** naar Etty Hillesum.
4. **Publiceren** van de serie Etty Hillesum Studies (*uitgeverij Van Gorcum*).
5. Initiëren en begeleiden van **buitenlandse vertalingen** van de nagelaten geschriften van Etty Hillesum.
6. Bundelen en zichtbaar maken via een **website** van de onderzoeksactiviteiten en publicaties over Etty Hillesum in binnen- en buitenland.
7. Fungeren als **anspreekpunt** voor studenten en pasafgestudeerden in binnen- en buitenland die onderzoek naar Etty Hillesum willen doen.
8. Organiseren van **symposia**, congressen, lezingen en debatten.
9. Coördinatie en ondersteuning bij de aanvraag van **onderzoeksmandaten**.
10. **Onderhouden van contacten** met de verschillende organisaties

**"Ik wil de
Kroniekschrijfster
worden van veel
dingen uit deze
tijd ...**

**Alles, wat er om
me heen gebeurt
moet in mijn
hoofd tot
klarheid gedacht
worden en later
door mij
beschreven
worden."**

**Dagboek, 13 augustus
1941**

EHOC LEDEN

Michel Tanret

Vakgroep Talen en Culturen van het Nabije Oosten en Noord-Afrika

Klaas Smelik

Vakgroep Talen en Culturen van het Nabije Oosten en Noord-Afrika

Katrien De Graaf

Vakgroep Talen en Culturen van het Nabije Oosten en Noord-Afrika

Philippe Codde

Vakgroep Nederlandse Literatuur

Bart Keunen

Vakgroep Nederlandse Literatuur

Anne-Marie Musschoot

Vakgroep Nederlandse Literatuur

Raymond Detrez

Vakgroep Slavistiek en Oost-Europakunde

Martin Commers

Vakgroep Wijsbegeerte en Moraalwetenschap

Bruno De Wever

Vakgroep Nieuwste Geschiedenis

Freddy Decreus

Vakgroep Latijn en Grieks

Marysa Demoor

Vakgroep Engels

Jaak De Vos

Vakgroep Duits

Hendrik Pinxten

Vakgroep Vergelijkende Cultuurwetenschappen

Chia Longman

Vakgroep Vergelijkende Cultuurwetenschappen

Julien Klener

Professor Emeritus Hebreeuws en Jodendom

ETTY HILLESUM ONDERZOEKSCENTRUM

Contactadres:

Sint-Pietersplein 6
B 9000 Gent
EHOC@UGent.be

T 09 264 41 34
T 09 264 35 55

Van l.n.r. Ellen Vandewalle, Maarten Bogaert
Meins Coetsier en Prof. Klaas A. D. Smelik

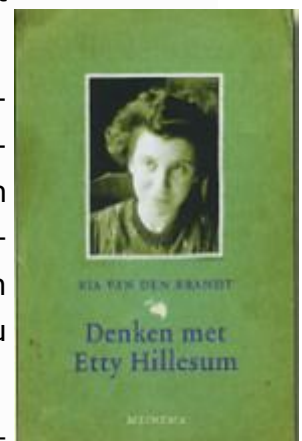
NIEUWE PUBLICATIE

Het aantal geaffilieerde leden in binnen- en buitenland is groeiende – in het volgende nummer van het EHOC-bulletin laten wij hen de revue passeren. In dit nummer bijzondere aandacht voor een nieuwe publicatie van één van onze geaffilieerde leden, namelijk *Denken met Etty Hillesum* geschreven door Ria van den Brandt.

Op donderdag 30 november 2006 stelde Ria van den Brandt haar nieuwe boek *Denken met Etty Hillesum* voor in het Etty Hillesum Centrum te Deventer. Ria van den Brandt (1960) is filosofe en als wetenschappelijk medewerkster werkzaam aan het Heyendaal Instituut van de Radboud Universiteit te Nijmegen, waarmee het Etty Hillesum Onderzoekscentrum Gent nauw samenwerkt.

Het boek presenteert vanuit verschillende invalshoeken het gedachtegoed van Etty Hillesum. Aan de hand van citaten, commentaren en een inleiding komen centrale thema's van haar denken aan bod. "Een rode draad in haar geschriften", zo schrijft de auteur, "is de zoektocht van een onconventioneel denker naar een wijsheid die onder alle omstandigheden van het leven geldig zou blijven."

Ria van den Brandt, *Denken met Etty Hillesum*, Uitgeverij Meinema, Zoetermeer, 2006.

Directeur

Prof. Dr. Klaas A. D. Smelik is directeur van het EHOC. Hij studeerde theologie, Semitische talen, Egyptisch, Koptisch, archeologie en oude geschiedenis in Utrecht, Amsterdam (UvA) en Leiden, en promoveerde in 1977 aan de Universiteit van Amsterdam op een proefschrift over koning Saul. Hij doceerde aan de Universiteiten Utrecht, Amsterdam, Brussel en Leuven. Hij geeft nu Hebreeuws en Jodendom aan de UGent. Hij gaf de nagelaten werken van Etty Hillesum uit.

EHOC Onderzoekers

Ellen Vandewalle behaalde in 2003 haar Master in de Germaanse Talen aan de K.U.Leuven en in 2004 haar Bachelor Geschiedenis aan de UGent. Als wetenschappelijk onderzoekster bij het Etty Hillesum Onderzoekscentrum bestudeert zij de invloed van dichter Rainer Maria Rilke op de literaire en levensbeschouwelijke ontwikkeling van Etty Hillesum. In het voorjaar 2007 verschijnt van haar: 'De invloed van André Suarès' *Dostojewski* in de dagboeken van Etty Hillesum', in: *Etty Hillesum Studies 2*.

Maarten Bogaert studeerde Nederlands, Duits en Russisch aan de Lessius Hogeschool in Antwerpen en vertaalwetenschap aan de K.U.Leuven en de Universiteit Antwerpen. Hij heeft artikels gepubliceerd over vertalingen van Rilke, Tolstoj en Nabokov. Hij vertaalt zelf ook literatuur voor uitgeverij 'De Arbeiderspers' en was tot voor kort werkzaam als assistent Russisch aan de Lessius Hogeschool. Zijn onderzoek spitst zich toe op de Russische kant van Etty Hillesum met veel aandacht voor de invloed van de Russische literatuur en cultuur op haar leven en werk.

Meins G. S. Coetsier verkreeg in 2006 zijn Master of Arts in Philosophy aan The Milltown Institute of Theology and Philosophy in Dublin, Ireland met *The Flow of Presence. An analysis of the Philosophy of Eric Vogelin. As Illustrated in the life of Etty Hillesum* onder promotorschap van Rev. Dr. Gabriel Slattery. Coetsiers onderzoek naar Etty Hillesum zal binnen het gebied van de filosofie en godsdienstwetenschappen verder worden verdiept en uitgewerkt.